

2. Ojämligheten i föreningsidrotten

Stig Elofsson, Ulf Blomdahl, Karolina Bergmark, Linda Lengheden & Magnus Åkesson, Ung livsstil

I det här kapitlet undersöker forskningsgruppen Ung livsstil hur barn och ungdomars deltagande i föreningsidrotten skiljer sig mellan olika socioekonomiska grupper. Resultat från flera decennier av studier visar att ungas förutsättningar att föreningsidrotta är ojämlikt fördelade – och att ojämlikheten inte minskat över tid.

Forskningsgruppen Ung livsstil har sedan 1984 studerat ungas kultur- och fritidsvanor, preferenser samt trender på kommunal nivå. Studierna har främst tagit form i enkäter riktade till barn och ungdomar i mellanstadiet, högstadiet och gymnasiet. Under åren har sammanlagt 85 686 enkätsvar inkommit från 17 kommuner över hela Sverige. Projektet Ung livsstil har utmynnat i en mängd rapporter om ungas kultur- och fritidsvanor. Detta kapitel sätter fokus på ungas föreningsidrottande och socioekonomi.

I korthet visar analysen:

- Att barn och ungdomar från högre socioekonomiska grupper i betydligt större utsträckning deltar i föreningsidrotten än de från lägre socioekonomiska grupper. Ojämligheten är större bland flickor än bland pojkar. Ojämligheten är likartad på alla skolstadierna – mellanstadiet, högstadiet och gymnasiet. Resultaten stämmer väl med vad som redovisats i tidigare forskning.
- Att den socioekonomiska ojämlikheten i ungas föreningsidrottande består även efter att resultatet kontrollerats med avseende på utländsk bakgrund. Detta innebär att socioekonomisk bakgrund har en direkt inverkan på idrottsdeltagande för pojkar och flickor. Även efter kontroll av utländsk bakgrund är ojämlikheten störst i flickgruppen.
- Att ojämlikheten avseende socioekonomisk bakgrund har ökat över tid i Stockholm och i flera andra kommuner där upprepade studier genomförts. Inte i något fall har ojämlikheten i ungas föreningsidrottande minskat.

Om studien

Syftet med denna studie är att analysera hur barn och ungdomars deltagande i föreningsidrotten skiljer sig mellan olika socioekonomiska grupper. I studiens första del används data från forskningsprojektet Ung livsstil under åren 2013–2018 för att jämföra föreningsdeltagande och socioekonomi i 14 olika kommuner. I dess andra del undersöks förändring över tid. Här ingår data från 1985 fram till i dag.

Mer omfattande resultat och analyser finns att läsa i rapporten *Ökar ojämlikheten i föreningsidrotten?*.²¹ Där ingår även en detaljerad genomgång av i vilken utsträckning och på vilket sätt kommuner, stat och idrottsrörelsen tagit upp och formulerat mål kring ökad jämlikhet. Dessutom finns i rapporten en genomgång av tidigare forskning, som visar hur ojämlikheten sett ut under perioden 1939–2012, samt en fördjupad diskussion kring orsaker till att deltagandet inom föreningsidrotten är ojämlikt.

En kommande rapport kommer även att presentera resultat kring frågan om skillnader mellan barn och ungdomar med svensk respektive utländsk bakgrund.²²

Forskningsprojektet Ung livsstil

Forskningsprojektet Ung livsstil i Sverige har sedan 1984 genomfört studier kring **”resursutnyttjande och effekter av offentligt driven eller understödd verksamhet på fritidsfältet”**.²³

Projektet startade som ett samarbete med Stockholms universitet, Stockholms stad, Göteborgs stad, Norrköpings kommun, Västerås kommun och Eskilstuna kommun. Därefter har andra kommuner successivt anslutit, med följden att Ung livsstil i dag har samarbeten med sammanlagt 17 kommuner.

I centrum för studierna under perioden 1984–1999 stod undersökningar av fritids- och kulturvanor utifrån kön, socioekonomisk bakgrund, svensk respektive utländsk bakgrund, geografiska områden samt andra bakgrundsfaktorer. Samtidigt påbörjades studier om vilka fritids- och kulturaktiviteter som barn och ungdomar ville att kommunerna skulle satsa på.

---

²¹ Blomdahl, U. m.fl. (2019a). *Ökar ojämlikheten i föreningsidrotten?*.

²² Blomdahl, U. m.fl. (2019c). *Deltar de med utländsk bakgrund mindre i föreningsidrotten?*

²³ Forskningsledare för Ung livsstil är Ulf Blomdahl. Vetenskapligt ansvarig är Stig Elofsson, Institutionen för socialt arbete vid Stockholms universitet.

Sedan 1980-talet har Ung livsstil i en rad studier undersökt i vilken grad barn och ungdomar i olika socioekonomiska grupper har varit med i en idrottsförening, i övrigt föreningsliv, i musik-/kulturskolan, gått på bibliotek, besökt fritidsgård och varit fysiskt aktiva. Från 1990-talet ingår också frågor kring barn och ungdomars hälsa och livskvalitet.

Med början i millennieskiftet strävar Ung livsstil efter att undersöka även hälsa, fysisk aktivitet, livets mening, livschanser, trygghet, inflytande, läsvanor, skolsituation, mobbning, spontanidrott och andra faktorer. Vidare undersöks vad unga tycker är viktigt på fritidsgård, kulturskola, bibliotek och i förening.

Ung livsstil är i dag ett samarbetsprojekt mellan forskare/utredare och 14 kommuner. Projektet har publicerat en rad utredningsrapporter (på beställning från kommuner och myndigheter) samt fristående forskningsrapporter.

Urvalet av kommuner är ett tillgänglighetsurval. I studierna ingår kommuner med hög socioekonomisk status (till exempel Täby och Lidingö) och låg socioekonomisk status (till exempel Malmö).²⁴ Trots att det är stora skillnader i social status erhålls genomgående likartade resultat när det gäller samband mellan socioekonomisk bakgrund och deltagande i idrottsförening.

Studierna har genomförts i form av enkäter riktade till elever i mellanstadiet, högstadiet och gymnasiet. I de flesta fall har enkäterna besvarats under lektionstid. Urvalsramen för studierna har varit samtliga skolelever i medverkande kommuner. Därefter har urvalet gjorts slumpmässigt från denna ram.

Sedan 1985 har totalt 85 686 elever besvarat Ung livsstils enkäter. Svarsfrekvensen överstiger i samtliga fall 70 procent och är i det samlade materialet 80 procent. I de flesta fall är svarsfrekvensen högst i mellanstadiet och lägst i gymnasiet. Bortfallet inkluderar elever som inte var närvarande vid den lektion då undersökningen genomfördes.²⁵ Materialet ger en representativ bild av situationen för samtliga elever i respektive kommun – dock ej för de som går i grund- eller gymnasie-särskola.²⁶

---

²⁴ Blomdahl, U. m.fl. (2017a). "Jämställd och jämlik!". I *Ung livsstil*, nr 22; Blomdahl, U. m.fl. (2019b). *Ökar ojämlikheten i föreningsidrotten?*, s. 29–33.

²⁵ Blomdahl, U. m.fl. (2019b). Kapitel 2.

²⁶ Projektet Ung livsstil har även studerat förskoleelever. Se Elofsson, S. m.fl. (2012). *Hälsa och livskvalitet hos ungdomar i särskolan*; Trygged, S. m.fl. (2018). *Skolerfarenheter och självskattad hälsa bland elever i särskolan*. FoU-rapport.

Mått på socioekonomisk bakgrund

Socioekonomisk bakgrund kan mätas på flera sätt, till exempel efter socialgrupp, socioekonomisk grupp, utbildning, inkomst och tillgång till kontantmarginal. När barn och ungdomar själva ska svara på vilket yrke (grunden för socialgrupp och SCB:s socioekonomiska grupper) eller vilken utbildning föräldrarna har blir de interna bortfallen, enligt våra tidigare studier, stora eller mycket stora. Barn och ungdomar kan generellt inte heller svara tillförlitligt på vilken inkomst föräldrarna har eller om familjen har tillgång till en kontantmarginal.

Ung livsstil har därför sedan 1984 valt att mäta socioekonomisk bakgrund med hjälp av ett antal frågor kring boendeform och tillgång till fritidskapitalvaror. Utifrån tillgången till dessa materiella resurser har vi bildat fem grupper. Det interna bortfallet blir i detta fall mycket litet. De fem grupperna är:

Grupp 1: Bor i villa/radhus och har tillgång till bil, båt och sommarstuga/fritidshus/hus utomlands.

Grupp 2: Bor i villa/radhus/insatslägenhet/bostadsrättslägenhet och har tillgång till två av: bil, båt och sommarstuga/fritidshus/hus utomlands.

Grupp 3: Övriga, till exempel bor i hyreslägenhet och har tillgång till två av: bil, båt och sommarstuga/fritidshus/hus utomlands.

Grupp 4: Bor i hyreslägenhet och har tillgång till antingen bil, båt eller sommarstuga/fritidshus/hus utomlands.

Grupp 5: Bor i hyreslägenhet och har *inte* tillgång till bil, båt eller sommarstuga/fritidshus/hus utomlands.

De fem grupperna benämns i rapporten som *socioekonomiska grupper*. Vi väljer också av läsbarhetsskäl att i fallande ordning kalla de fem grupperna: *stora resurser* (grupp 1), *ganska stora resurser* (grupp 2), *medelstora resurser* (grupp 3), *ganska små resurser* (grupp 4) och *små resurser* (grupp 5).

Detta mått har använts i flera andra svenska studier.²⁷ Även i internationella studier används likartade indikatorer på socioekonomisk bakgrund. I WHO:s hälsoenkät definieras exempelvis de ungas socioekonomiska status utifrån svar på frågor om

---

²⁷ Blomdahl, U. m.fl. (2007). *Hur många motionerar/idrottar för lite och vilka är dom?*; Larsson, B. (2008). *Ungdomarna och idrotten*; Nilsson, P. (1998). *Fritid i skilda världar*.

familjens ekonomi, bilinnehav, semestervanor, datorägande och om de unga har eget rum.²⁸ Under senare år har skalan FAS (Family Affluence Scale) utvecklats, vilken använts i en rad internationella studier och speciellt inom Health Behavior in School-Aged Children (HBSC). Denna skala har många likheter med det mått på socioekonomisk bakgrund som använts i studierna inom Ung livsstil.

Alla dessa mått kan kopplas till Webers definition av social klass, som i sin tur kopplas till begreppet *livschanser*.²⁹ Med ett likartat mått fann sociologen Mikael Tåhlin en tydlig koppling mellan ekonomiska resurser och flertalet fritids- och kulturaktiviteter, även efter kontroll för ålder och socialgrupp.³⁰ Tåhlin har också i senare rapporter visat att individens ekonomiska resurser har en direkt inverkan på dennes fritids- och hälsosituation.³¹ Antagandet är i enlighet med Tåhlins hypotes att familjernas kontrollvidd – mängden av möjliga handlingar – ökar kontinuerligt från ekonomisk grupp 5 till ekonomisk grupp 1.³²

Kontroll för svensk och utländsk bakgrund

Det finns en stark koppling mellan socioekonomi och svensk/utländsk bakgrund. Andelen barn och ungdomar med utländsk bakgrund är större bland de med sämre socioekonomi. Skillnaderna i deltagandet i föreningsidrott mellan de med hög respektive låg socioekonomi påverkas alltså inte endast av den socioekonomiska bakgrunden. Några av våra studier visar också att svensk/utländsk bakgrund i sig påverkar deltagandet.³³

För att få en renodlad bild av hur socioekonomisk bakgrund *direkt* påverkar deltagandet måste vi därför kontrollera för den inverkan variabeln svensk/utländsk bakgrund har. Hur vi gör detta utvecklas i avsnittet nedan. Det är dock viktigt att observera att vi i detta kapitel *inte* presenterar hur svensk/utländsk bakgrund påverkar deltagande i föreningsidrott. Redovisningen handlar genomgående om inverkan av socioekonomisk bakgrund.

---

²⁸ Currie, C. m.fl. (2008). "Researching health inequalities in adolescents". I *Social Science & Medicine*, vol. 66, nr. 6, s. 1429–1436.

²⁹ Weber, M. (1983). *Ekonomi och samhälle*.

³⁰ Tåhlin, M. (1985). *Fritiden i välfärden*.

³¹ Tåhlin, M. (1987). *Arbetets värde och kostnader*.

³² Ibid., s. 47.

³³ Se Blomdahl, U. m.fl. (2017a); Blomdahl, U. m.fl. (2017b). *Ung livsstil i Malmö*.

Måttet på svensk/utländsk bakgrund utgår från elevernas svar ("Ja" eller "Nej") på frågorna: *Är du född i Sverige? Är din pappa född i Sverige?* samt *Är din mamma född i Sverige?*³⁴ Utifrån svaren har eleverna placerats i fyra grupper:

1. *Svensk bakgrund* – eleven och föräldrarna är födda i Sverige.
2. *Ganska stark svensk bakgrund* (tre kategorier):
  - eleven är född utomlands och föräldrarna i Sverige,
  - eleven och en av föräldrarna är födda i Sverige eller
  - eleven är född utomlands och en av föräldrarna i Sverige.
3. *Andra generationens invandrare* – eleven är född i Sverige och föräldrarna utomlands.
4. *Första generationens invandrare* – eleven och föräldrarna är födda utomlands.

Jämlikhet efter kön

Kön har i tidigare studier visat sig ha ett starkt samband med deltagande i en rad olika fritidsaktiviteter, till exempel i idrottsföreningar.³⁵ Studier har också visat att flickors deltagande i föreningsidrotten kan variera mycket i förhållande till pojkars i olika socioekonomiska grupper.³⁶ Vi har sedan våra studier startade 1984 alltid kombinerat och analyserat samband mellan föreningsdeltagande och socioekonomisk bakgrund, liksom med svensk respektive utländsk bakgrund separerat efter kön.

Att mäta medlemskap i idrottsförening

En allmän tendens är att barn och ungdomar i alla skolstadier inte vet vad en idrottsförening är. Det gäller i allt högre grad sedan 1984, i synnerhet för elever på gymnasiet och i storstäder. Många unga upplever till exempel att kommersiella gym och dansinstitutens eller studieförbundens danskurser är föreningar. Många tror också att kulturskolan är en förening. Ett rimligt antagande är att även vissa föräldrar inte kan skilja på föreningar och annan verksamhet. Det gör det svårt att mäta och följa upp deltagande i föreningsaktiviteter, något som de flesta forskare inte uppmärksammar.

---

³⁴ Blomdahl, U. m.fl. (2007), s. 33–34.

³⁵ Se Blomdahl, U. m.fl. (2017a).

³⁶ Se Blomdahl, U. m.fl. (2007); Blomdahl, U. m.fl. (2017b).

För att lösa problemet har vi valt att endast ta med de enkätsvar som faller inom ramen för vår föreningsdefinition. Vi undersöker idrottsföreningar som får eller kan få ekonomiskt stöd från det offentliga. Oftast är de lokala föreningar anslutna till ett specialidrottsförbund, till exempel Svenska Fotbollförbundet eller Svenska Bordtennisförbundet. För att göra det urvalet har Ung livsstil ställt följande frågor:

Är du medlem i någon/några idrottsföreningar/klubbar, kulturföreningar, organisationer, scouter eller något religiöst samfund? (Om du är osäker på om det är en förening du är med i när du utför din aktivitet så skriv ändå upp den här.)

Om ”ja”, vilken/vilka föreningar/klubbar eller kyrkor är du med i, vad sysslar ni med för aktiviteter?

Andra forskare låter i stället barn och ungdomar själva bestämma vad som är en förening. Det innebär att de redovisar en högre andel unga i förening än vad vi gör. Bland gymnasieelever i Stockholmsområdet kan skillnaden vara så stor som 15 procentenheter.

Med det tillvägagångssättet finns också en risk att andelen medlemmar underskattas. För att säkerställa att detta inte sker innehåller samtliga enkäter även den öppna frågan: ”Vilka är dina viktigaste intressen på fritiden?”. Om svaret är till exempel ”Fotboll i min klubb”, ändrar vi ett ”Nej” i föreningsfrågan till ett ”Ja”. Detta har dock skett i färre än 50 fall i studierna under perioden 2008–2018.

Statistiska metoder

Presentationen av resultaten inleds med en redovisning av andel deltagare inom olika socioekonomiska grupper. Sambanden med socioekonomisk bakgrund testas med χ^2 . Alla analyser med socioekonomisk bakgrund redovisas separat för pojkar och flickor. För att få en bild av den direkta påverkan av socioekonomisk bakgrund görs multivariata analyser, där sambandet kontrolleras för inverkan av svensk/utländsk bakgrund. Dessa analyser görs med hjälp av binär logistisk regressionsanalys, där socioekonomisk bakgrund och svensk/utländsk bakgrund ingår som förklaringsvariabler.³⁷

³⁷ Logistisk binär regressionsanalys är en parallell till vanlig linjär regressionsanalys som används i de fall utfallsvariabeln endast kan anta två värden (t.ex. deltar, deltar ej).

För att få en bild av ojämlikheten kopplad till socioekonomisk bakgrund i olika kommuner har vi studerat andelen medlemmar i idrottsförening bland barn och ungdomar i grupperna 2 och 4, relativt andelen medlemmar i grupp 3.³⁸ Om siffran i tabellen överstiger ett (>1) är gruppen överrepresenterad. Är siffran mindre än ett (<1) är gruppen underrepresenterad.

Med dessa mått kan vi också få en bild av hur stor ojämlikheten är totalt för varje undersökningsår. En jämförelse mellan könen ger även en bild av hur ojämlikheten skiljer sig mellan pojkar och flickor. I anslutning till redovisningen för mellanstadiet ges en närmare läsanvisning kring hur dessa siffror skall tolkas (se tabell 2).

Medlem och socioekonomisk bakgrund 2013–2017

I detta avsnitt presenterar vi resultat från studier inom projektet Ung livsstil perioden 2013–2018. För varje skolstadium redovisas andelen barn och ungdomar som är medlemmar i någon idrottsförening, uppdelat efter socioekonomisk bakgrund. Tabellerna visar också om skillnaderna mellan de olika socioekonomiska grupperna är signifikanta, samt om de ännu är det också efter kontroll för svensk/utländsk bakgrund. Några av våra undersökningar innehåller för få enkätsvar i vissa socioekonomiska grupper för att ge tillförlitliga resultat. I dessa fall har grupperna slagits samman.

Eftersom andelen medlemmar är olika mellan olika kommuner presenteras även, för varje skolstadium, den relativa andelen medlemmar i olika grupper i relation till andel medlemmar i mellangruppen (grupp 3). Det gör vi för att ge en mer rättvisande bild av hur ojämlikheten (eventuellt) skiljer sig åt mellan olika kommuner. I dessa fall redovisas endast resultat från den senast genomförda undersökningen i respektive kommun. Samtliga resultat är uppdelade efter kön, kommun och undersökningsår.

---

³⁸ Grupp 1 och 5 har i flera undersökningar för få svarande för att ge tillförlitliga resultat. Begränsning till jämförelser mellan grupperna 2 och 4 – i stället för mellan ytterlighetsgrupperna 1 och 5 – kan innebära att ojämlikheten i realiteten kan vara större än vad resultaten i rapporten visar.

Mellanstadiet

Tabell 1. Mellanstadiet. Andelen (%) barn som är medlemmar i en idrottsförening, 2013–2018. Fördelat efter kön, socioekonomisk grupp, kommun och år. Stora resurser (grupp 1), ganska stora resurser (grupp 2), medelstora resurser (grupp 3), ganska små resurser (grupp 4) och små resurser (grupp 5).

Kommun, år, kön	Grupp 1	Grupp 2	Grupp 3	Grupp 4	Grupp 5	Sign. nivå	Sign. nivå efter kontroll för utländsk bakgrund
Helsingborg 2015							
Pojkar	85		74		54	***	**
Flickor	71		60		34	***	***
Helsingborg 2018							
Pojkar	74		68	57	24	***	***
Flickor	82		66	46	41	***	**
Huddinge 2015							
Pojkar	89	73	65		42	***	*
Flickor	65	69	53		18	***	*
Jönköping 2015							
Pojkar	71	87	81		54	*	***
Flickor	86	74	69		50	**	*
Jönköping 2018							
Pojkar	87	81	67		64	**	*
Flickor	71	74	66		47	**	*
Stockholm 2014							
Pojkar	76	83	69	52	56	***	***
Flickor	65	63	46	31	18	***	***
Sävsjö 2013/14							
Pojkar	78			71		Ns	Ns
Flickor	83			59		*	Ns
Sävsjö 2018							
Pojkar		78			71	Ns	Ns
Flickor		83			59	*	Ns
Täby 2013							
Pojkar	71	75		64		Ns	Ns
Flickor	72	70		61		Ns	Ns
Täby 2018							
Pojkar	84	85		74		*	+
Flickor	82	73		64		*	Ns

+ p<0.10; * p<0.05; ** p<0.01; *** p<0.001 Ns = ej signifikant

Tabell 1 visar att barn i de högre socioekonomiska grupperna är med i en idrottsförening i större utsträckning än barn i de lägre. Skillnaderna kvarstår även efter kontroll för utländsk bakgrund. I de fall skillnaderna inte blir signifikanta är studierna mindre.

För att få en bild av hur ojämlikheten varierar mellan olika kommuner studeras i tabell 2 det relativa deltagandet i de socioekonomiska grupperna 2 och 4 i relation till deltagandet i grupp 3, i de fall det finns tillförlitliga data i dessa grupper. Som ett mått på ojämlikheten används skillnaden mellan grupp 2 och grupp 4, där ett högre värde står för högre ojämlikhet. För att ge en översiktlig bild presenteras även medianen. Tabellen visar uppgifter från de senast genomförda undersökningarna i respektive kommun. Täby och Sävsjö ingår inte, eftersom antalet svarande i grupp 4 var alltför litet för att få säkra resultat.

För att illustrera hur tabellen ska tolkas kan vi titta närmare på medianen för flickor. För grupp 2 är värdet 1,27. Detta innebär att det är 27 procent högre chans att flickor i grupp 2 ska delta i föreningsidrott jämfört med flickor i grupp 3. Värdet för grupp 4 (0,54) innebär att föreningsidrottandet bland flickor i den gruppen är ungefär hälften så stor som föreningsidrottandet för flickor i grupp 3.

Tabell 2. Mellanstadiet. Relativ andel medlemmar i idrottsförening för de socioekonomiska grupperna 2 och 4 i relation till andel medlemmar i grupp 3, samt skillnaden mellan grupp 2 och 4 efter kön, kommun och undersökningsår, 2013–2018. Ganska stora resurser (grupp 2), medelstora resurser (grupp 3) och ganska små resurser (grupp 4).

Kommun, år	Pojkar socioekonomisk bakgrund			Flickor socioekonomisk bakgrund		
	2	4	2 minus 4	2	4	2 minus 4
Helsingborg 2018	1,09	0,84	0,25	1,24	0,70	0,54
Huddinge 2015	1,12	0,65	0,47	1,30	0,34	0,96
Jönköping 2018	1,21	0,96	0,25	1,12	0,71	0,41
Stockholm 2014	1,21	0,75	0,46	1,37	0,37	1,00
Median*	1,17	0,80	0,36	1,27	0,54	0,75

* Beräknas för värden i kolumnen ovanför respektive median.

Ser vi till medianen framträder tydligt att ojämlikheten är större bland flickor än bland pojkar. För båda könen framträder även en klar skillnad mellan kommunerna. Ojämlikheten är större i Stockholm och Huddinge än i Helsingborg och Jönköping. Om vi jämför skillnaden mellan de två ytterlighetsgrupperna (grupp 1 och 5) i Stockholm – där undersökningen är tillräckligt omfattande – förändras bilden ganska lite för pojkar. Däremot framstår ojämlikheten som ännu större bland flickor, i första hand beroende på den särskilt låga andelen medlemmar bland flickor i socioekonomisk grupp 5 (se tabell 1).

Högstadiet

Tabell 3. Högstadiet. Andelen (%) ungdomar som är medlemmar i en idrottsförening, 2013–2018. Fördelat efter kön, socioekonomisk grupp, kommun och år. Stora resurser (grupp 1), ganska stora resurser (grupp 2), medelstora resurser (grupp 3), ganska små resurser (grupp 4) och små resurser (grupp 5).

Kommun, år, kön	Grupp 1	Grupp 2	Grupp 3	Grupp 4	Grupp 5	Sign. nivå	Sign. nivå efter kontroll för utl. bakgrund
Haninge 2016/17							
Pojkar	56	50	45		40	*	Ns
Flickor	48	42	33		18	***	Ns
Helsingborg 2015							
Pojkar		66	53	48	29	**	*
Flickor		59	48	23	12	***	***
Helsingborg 2018							
Pojkar	57	57	57	44	31	**	Ns
Flickor	56	65	49	32	13	***	***
Huddinge 2015							
Pojkar	54	54	43	29	15	***	**
Flickor	52	41	30	11	3	***	**
Jönköping 2015							
Pojkar	69	58	56		38	**	*
Flickor	48	58	48		18	***	***
Jönköping 2018							
Pojkar	62	62	52		43	**	+
Flickor	59	57	40		25	***	**
Kalmar 2013							
Pojkar		58	61		43	*	Ns
Flickor		54	52		33	**	*
Linköping 2013							
Pojkar	69	59	42	29	26	***	***
Flickor	65	61	46	22	0	***	***
Malmö 2015							
Pojkar	64	67	56	39	42	***	***
Flickor	62	42	35	20	14	***	***
Nacka 2016/17							
Pojkar	63	57	53		30	**	Ns
Flickor	58	58	47		30	**	**
Stockholm 2014							
Pojkar	58	54	47	42	22	***	***
Flickor	56	48	30	18	13	***	***
Sävsjö 2013/14							
Pojkar		43			51	Ns	Ns
Flickor		61			43	+	Ns
Sävsjö 2018							
Pojkar		78			55	Ns	Ns
Flickor		57			46	Ns	Ns
Täby 2013							
Pojkar	62	58			47	*	Ns
Flickor	54	43			40	*	Ns
Vallentuna 2015							
Pojkar	65	52			42	*	Ns
Flickor	50	46			32	*	*
Värmdö 2015							
Pojkar	62	59	46		56	*	Ns
Flickor	64	51	40		0	**	**

+ p<0.10; * p<0.05; ** p<0.01; *** p<0.001 Ns= ej signifikant

Tabell 3 visar att högstadieelever i högre socioekonomiska grupper i högre grad deltar i idrottsföreningar än de i lägre socioekonomiska grupper. Detta oberoende av om vi kan arbeta med alla fem socioekonomiska grupper, eller om vi måste slå ihop några grupper, till exempel 4 och 5, på grund av för få individer i dessa grupper. Skillnaderna är statistiskt signifikanta i samtliga fall utom i Sävsjö. I kommunerna med ett större antal svarande är skillnaderna statistiskt signifikanta även efter kontroll för utländsk bakgrund.

Hur varierar då ojämlikheten mellan de olika kommunerna? Det visar tabell 4. Observera att antalet elever i grupp 4 i Sävsjö, Vallentuna och Täby är för litet för att vi ska kunna studera dessa kommuner.

Tabell 4. Högstadiet. Relativ andel medlemmar i idrottsförening för de socioekonomiska grupperna 2 och 4 i relation till andel medlemmar i socioekonomisk grupp 3, samt skillnaden mellan grupp 2 och 4 efter kön, kommun och undersökningsår, 2013–2018. Ganska stora resurser (grupp 2), medelstora resurser (grupp 3) och ganska små resurser (grupp 4).

Kommun, år	Pojkar socioekonomisk bakgrund			Flickor socioekonomisk bakgrund		
	2	4	2 minus 4	2	4	2 minus 4
Haninge 2016/17	1,11	0,89	0,22	1,27	0,55	0,72
Helsingborg 2018	1,00	0,77	0,23	1,33	0,65	0,68
Huddinge 2015	1,26	0,67	0,59	1,37	0,37	1,00
Jönköping 2018	1,19	0,83	0,36	1,43	0,63	0,80
Kalmar 2013	0,95	0,70	0,25	1,04	0,63	0,41
Linköping 2013	1,40	0,69	0,71	1,33	0,48	0,85
Malmö 2015	1,20	0,70	0,50	1,20	0,57	0,63
Nacka 2016/17	1,08	0,57	0,51	1,22	0,64	0,58
Stockholm 2014	1,15	0,89	0,26	1,60	0,60	1,00
Värmdö 2015	1,28	1,22	0,06	1,28	0,00	1,28
Median*	1,17	0,74	0,31	1,31	0,59	0,76

* Beräknas för värden i kolumnen ovanför respektive median.

Ser vi till medianen framträder tydligt att ojämlikheten är större bland flickor än bland pojkar. Detta gäller mer eller mindre för samtliga kommuner, men könsskillnaderna varierar avsevärt mellan kommunerna. Medianen för ojämlikheten ligger på samma nivå som för eleverna i mellanstadiet.

Bakom den större ojämlikheten bland flickor döljer sig främst att flickor från grupp 4 är lägre representerade i idrottsföreningar. En något större representation av flickor i grupp 2 har också en viss påverkan. Speciellt stor är könsskillnaden när det gäller ojämlikhet i Stockholm, medan den är mer begränsad i Malmö, Linköping, Kalmar, Haninge och Nacka.

I Stockholm, Malmö, Linköping och Huddinge är underlaget tillräckligt stort för att även få en bild av hur det ser ut i de två ytterlighetsgrupperna – 1 och 5. Ser vi till skillnaden mellan dessa båda grupper ökar ojämlikheten bland pojkar i Stockholm, Linköping och Huddinge och minskar i Malmö. Bakom detta döljer sig att deltagandet i föreningsidrotten i Malmö är ungefär lika i grupperna 4 och 5, medan det i övriga kommuner är särskilt lågt i grupp 5 (se tabell 3).

Bland flickor gäller i samtliga fall att ojämlikheten framstår som större då vi jämför grupp 1 och 5. Orsakerna är dels att andelen medlemmar bland flickor är som lägst i grupp 5, men också att den ligger högt i grupp 1.

Gymnasiet

Tabell 5. Gymnasiet. Andelen (%) ungdomar som är medlemmar i en idrottsförening, 2013–2018. Fördelat efter kön, socioekonomisk grupp, kommun och år. Stora resurser (grupp 1), ganska stora resurser (grupp 2), medelstora resurser (grupp 3), ganska små resurser (grupp 4) och små resurser (grupp 5).

Kommun, år, kön	Grupp 1	Grupp 2	Grupp 3	Grupp 4	Grupp 5	Sign. nivå	Sign. nivå efter kontroll för utländsk bakgrund
Falkenberg 2016							
Pojkar	52		47		44	Ns	Ns
Flickor	45		38		12	*	*
Haninge 2016/17							
Pojkar	49	39	29		24	**	+
Flickor	50	50	28		13	***	**
Helsingborg 2015							
Pojkar	47		43		30	*	Ns
Flickor	45		34		19	***	*
Helsingborg 2018							
Pojkar	39		29	20	4	***	*
Flickor	39		27	16	10	***	*
Huddinge 2015							
Pojkar	50	41	32	19	15	***	**
Flickor	48	31	22	11	6	***	*
Jönköping 2015							
Pojkar	53	50	47		36	**	Ns
Flickor	37	40	26		28	***	Ns
Jönköping 2018							
Pojkar	54	50	46		35	*	Ns
Flickor	28	40	35		15	*	*
Stockholm 2014							
Pojkar	49	38	26	27	20	***	**
Flickor	53	34	20	28	2	***	***
Täby 2013							
Pojkar	37	37	36		29	Ns	Ns
Flickor	45	35	23		15	**	**

+ p<0.10; * p<0.05; ** p<0.01; *** p<0.001 Ns= ej signifikant

Tabell 5 visar att gymnasieelever i de högre socioekonomiska grupperna är med i en idrottsförening i mycket större utsträckning än ungdomar från de lägre. Störst är skillnaderna bland flickor.

Hur ojämlikheten varierar mellan kommunerna vid den senast genomförda studien visas i tabell 6. Däri kan alla kommuner redovisas, då antalet svarande både i grupp 2 och grupp 4 är tillräckligt många.

Tabell 6. Gymnasiet. Relativ andel medlemmar i idrottsförening för de socioekonomiska grupperna 2 och 4 i relation till andel medlemmar i socioekonomisk grupp 3, samt skillnaden mellan grupp 2 och 4 efter kön, kommun och undersökningsår, 2013–2018. Ganska stora resurser (grupp 2), medelstora resurser (grupp 3) och ganska små resurser (grupp 4).

Kommun, år	Pojkar socioekonomisk bakgrund			Flickor socioekonomisk bakgrund		
	2	4	2 minus 4	2	4	2 minus 4
Falkenberg 2016	1,11	0,94	0,17	1,18	0,32	0,86
Haninge 2016/17	1,34	0,88	0,51	1,79	0,46	1,33
Helsingborg 2018	1,34	0,69	0,65	1,44	0,59	0,85
Huddinge 2015	1,28	0,59	0,69	1,41	0,71	0,70
Jönköping 2018	1,09	0,76	0,33	1,14	0,43	0,71
Stockholm 2014	1,46	1,04	0,42	1,70	1,40	0,30
Täby 2013	1,03	0,81	0,22	1,52	0,65	0,87
Median*	1,28	0,81	0,42	1,44	0,59	0,85

* Beräknas för värden i kolumnen ovanför respektive median.

Ser vi till medianen framträder tydligt att ojämlikheten är större bland flickor än bland pojkar. Detta gäller i samtliga kommuner utom Stockholm. Skillnaderna mellan kommunerna är dock stora. De största könsskillnaderna när det gäller ojämlikhet finns i Haninge, Täby och Falkenberg.

Bakom den större ojämlikheten bland flickor döljer sig främst att flickor från grupp 4 i högre grad är underrepresenterade, men en överrepresentation av flickor i grupp 2 ökar också ojämlikheten något.

I Stockholm och Huddinge är underlaget tillräckligt stort för att även få en bild av hur det ser ut i de två ytterlighetsgrupperna 1 och 5. Ser vi till skillnaden mellan dessa båda grupper är ojämlikheten större bland pojkar än bland flickor. Bakom detta döljer sig att deltagandet i föreningsidrotten är speciellt lågt bland pojkar i grupp 5. I Huddinge beror det även på att många fler i grupp 1 än i grupp 2 är med i idrottsförening (se tabell 5).

Bland flickor är ojämlikheten större än bland pojkar i samtliga fall, då vi jämför grupp 1 och 5. Det beror dels på att andelen medlemmar bland flickor är som lägst

i grupp 5, dels att den är hög i grupp 1 (se tabell 5). Medianen för ojämlikheten när det gäller gymnasiet ligger på samma nivå som för mellan- och högstadiet.

Så har ojämlikheten förändrats över tid

Projektet Ung livsstil har sedan 1980-talet gjort upprepade undersökningar i flera kommuner. Det gör det möjligt att studera hur jämlikheten har förändrats över tid. Sådana studier har genomförts i:

- Haninge* – 2004, 2008, 2012 och 2016/17 (ej mellanstadiet). Totalt 6 744 elever.
- Helsingborg* – vart tredje år sedan 2000. Totalt 18 541 elever.
- Huddinge* – 2009 och 2015. Totalt 6 093 elever.
- Jönköping* – vart tredje år sedan 1994. Totalt 22 677 elever.
- Malmö* – högstadiet 1996 och 2015. Totalt 2 909 elever.
- Stockholm* – 1985 (ej gymnasiet), 1998 (ej gymnasiet), 2004 och 2014. Totalt 18 901 elever.

* Uppgifterna gäller samtliga skolstadier om inget annat anges.

Detta avsnitt bygger på svar från totalt 75 865 barn och ungdomar. Svarsfrekvensen är i varje enskild studie över 70 procent. I de flesta fall är svarsfrekvensen över 80 procent och i några över 90 procent. Sammantaget finns det alltså ett flertal undersökningar där det är möjligt att studera ojämlikhet i deltagande i idrottsförening utifrån socioekonomisk bakgrund under tidsperioden 1985–2018. Ett problem är dock att materialet i några av de tidigare undersökningarna inte är lika omfattande. Antalet svarande är ofta litet i ytterlighetsgrupperna 1 och 5 och uppgifterna blir därför osäkra. För att få en säkrare skattning av ojämlikheten har vi därför begränsat oss till att studera skillnaden mellan det relativa deltagandet i de socioekonomiska grupperna 2 och 4 i relation till deltagandet i grupp 3.

Denna begränsning leder rimligen till att den maximala skillnaden mellan barn och ungdomar från olika socioekonomiska grupper blir något underskattad. Resultaten presenteras uppdelat efter skolstadier.

Mellanstadiet

Vi börjar med att studera mellanstadiet och deltagandet i idrottsförening inom de socioekonomiska grupperna 2 och 4, relativt deltagandet i mellangruppen 3. Som ett mått på ojämlikhet visar tabell 7 skillnaden i relativt deltagande mellan grupperna 2 och 4.

Tabell 7. Mellanstadiet. Andel medlemmar i idrottsförening för de socioekonomiska grupperna 2 och 4 i relation till andel medlemmar i socioekonomisk grupp 3, samt skillnaden mellan grupp 2 och 4 efter kön, kommun och undersökningsår, 1985–2018. Ganska stora resurser (grupp 2), medelstora resurser (grupp 3) och ganska små resurser (grupp 4).

Kommun, år	Pojkar socioekonomisk bakgrund			Flickor socioekonomisk bakgrund		
	2	4	2–4	2	4	2–4
Haninge						
2004	0,92	0,58	0,34	1,26	0,73	0,53
2008	1,29	0,92	0,37	1,18	0,49	0,69
2012	1,12	0,92	0,20	1,49	0,35	1,14
Helsingborg						
2000	1,08	0,74	0,34	1,08	0,73	0,35
2003	0,99	0,80	0,19	1,19	0,79	0,40
2006	1,00	0,84	0,16	1,17	0,52	0,65
2009	1,04	0,85	0,19	1,21	0,57	0,64
2012	1,13	0,75	0,38	1,23	0,48	0,75
2015	1,18	0,77	0,41	1,20	0,62	0,58
2018	1,09	0,84	0,25	1,24	0,70	0,54
Huddinge						
2009	1,19	0,78	0,41	1,12	0,60	0,52
2015	1,12	0,63	0,49	1,30	0,36	0,94
Jönköping						
1994	1,04	1,04	0,00	1,16	0,66	0,50
1997	0,97	0,73	0,24	0,94	0,38	0,56
2000	1,08	1,09	-0,01	0,91	0,68	0,23
2003	1,08	0,77	0,31	1,12	0,61	0,51
2006	1,10	0,96	0,14	1,31	0,85	0,46
2009	1,00	0,75	0,25	1,24	0,67	0,57
2012	1,16	0,70	0,46	1,18	0,63	0,55
2015	1,07	0,63	0,44	1,07	0,80	0,27
2018	1,21	0,96	0,25	1,12	0,71	0,41
Stockholm						
1985	1,16	0,79	0,37	1,55	0,80	0,75
1998	1,15	0,85	0,30	1,19	0,65	0,54
2004/05	1,14	0,81	0,33	1,39	0,81	0,58
2014	1,20	0,75	0,45	1,37	0,67	0,70

Nästan genomgående gäller att deltagandet i idrottsförening är högre i socio-ekonomisk grupp 2 än i grupp 4. I de flesta fall, både bland pojkar och flickor, finns en större överrepresentation för grupp 2 än underrepresentation för grupp 4. Resultaten pekar mot att skillnaderna blivit något större i många kommuner under de senaste åren.

Ojämligheten är större bland flickor än bland pojkar – endast i ett fall är den lägre. Även bland flickor finns en större underrepresentation för grupp 4 än överrepresentation för grupp 2. När det gäller utveckling över tid är bilden här däremot mer oklar.

Sammantaget tyder resultaten på att ojämlikheten har ökat bland både pojkar och flickor i mellanstadiet. Inte i någon kommun har ojämlikheten minskat systematiskt.

Högstadiet

Frågan är då hur det ser ut på högstadiet. Tabell 8 presenterar motsvarande resultat som för mellanstadiet.

Tabell 8. Högstadiet. Andel medlemmar i idrottsförening för de socioekonomiska grupperna 2 och 4 i relation till andel medlemmar i socioekonomisk grupp 3, samt skillnaden mellan grupp 2 och 4 efter kön, kommun och undersökningsår, 1985–2018. Ganska stora resurser (grupp 2), medelstora resurser (grupp 3) och ganska små resurser (grupp 4).

Kommun, år	Pojkar socioekonomisk bakgrund			Flickor socioekonomisk bakgrund		
	2	4	2–4	2	4	2–4
Haninge						
2004	1,28	0,84	0,44	1,19	0,72	0,47
2008	1,53	1,00	0,53	1,12	0,95	0,17
2012	0,98	0,61	0,37	1,34	0,97	0,37
2015	1,11	0,91	0,20	1,27	0,67	0,60
Helsingborg						
2000	1,20	1,17	0,03	1,20	0,62	0,58
2003	0,92	0,51	0,41	1,24	0,91	0,33
2006	1,06	0,74	0,32	1,17	0,46	0,71
2009	1,00	0,73	0,27	1,39	0,84	0,55
2012	1,29	0,80	0,49	1,37	0,42	0,95
2015	1,21	0,91	0,30	1,17	0,48	0,69
2018	1,00	0,71	0,23	1,33	0,65	0,68
Huddinge						
2009	1,22	0,52	0,70	1,45	0,70	0,75
2015	1,26	0,67	0,59	1,37	0,37	1,00
Jönköping						
1994	0,97	0,96	0,01	1,17	0,85	0,32
1997	1,06	0,77	0,29	1,18	0,52	0,66
2000	1,06	1,05	0,01	0,90	0,56	0,34
2003	1,18	0,91	0,27	1,07	0,53	0,54
2006	1,18	0,80	0,38	1,29	0,75	0,54
2009	1,33	0,85	0,48	1,30	0,61	0,69
2012	1,13	0,85	0,28	1,09	0,46	0,63
2015	1,04	0,73	0,31	1,21	0,40	0,81
2018	1,19	0,83	0,36	1,43	0,63	0,80
Malmö						
1996	0,93	0,66	0,27	1,14	0,54	0,60
2016	1,20	0,70	0,50	1,20	0,57	0,63
Stockholm						
1985	1,13	0,95	0,18	1,17	0,62	0,55
1998	1,02	0,89	0,13	1,20	0,67	0,53
2004	1,17	0,85	0,32	1,44	0,76	0,68
2014	1,15	0,89	0,26	1,60	0,60	1,00

På högstadiet är ojämlikheten i de flesta fall återigen större bland flickor än bland pojkar. Det gäller oberoende av kommun och undersökningsår. Även här dominerar

överrepresentation för grupp 2, men det är ungefär lika vanligt med underrepresentation för grupp 4. I de fall då en mer tydlig trend framträder, pekar den mot att ojämlikheten bland flickor är högre i de senare årens undersökningar.

Resultaten tyder också på att det finns en tydlig ojämlikhet bland pojkar efter år 2000 och att den har ökat. Ställer vi överrepresentation för grupp 2 mot underrepresentation för grupp 4 framträder knappast något entydigt mönster. I vissa fall dominerar överrepresentation för grupp 2, i andra fall underrepresentation för grupp 4. I ytterligare fall tycks grupperna vara ungefär lika. Tabell 9 presenterar motsvarande resultat för gymnasiet.

Gymnasiet

Tabell 9. Gymnasiet. Andel medlemmar i idrottsförening för de socioekonomiska grupperna 2 och 4 i relation till andel medlemmar i socioekonomisk grupp 3, samt skillnaden mellan grupp 2 och 4 efter kön, kommun och undersökningsår. 1994–2018. Ganska stora resurser (grupp 2), medelstora resurser (grupp 3) och ganska små resurser (grupp 4).

Kommun, år	Pojkar socioekonomisk bakgrund			Flickor socioekonomisk bakgrund		
	2	4	2-4	2	4	2-4
Haninge						
2004	1,10	0,49	0,61	1,25	0,68	0,57
2008	1,28	0,91	0,37	1,50	0,71	0,79
2012	1,96	0,83	1,13	1,72	0,61	1,11
2016/17	1,34	0,72	0,62	1,79	0,54	1,25
Helsingborg						
2000	1,27	0,93	0,34	1,26	0,66	0,60
2003	1,25	0,63	0,62	1,33	0,60	0,73
2006	1,08	0,97	0,11	1,13	0,61	0,52
2009	0,98	0,56	0,42	0,92	0,36	0,56
2012	0,93	0,65	0,28	1,67	0,44	1,23
2015	1,07	0,67	0,40	1,35	0,62	0,73
2018	1,34	0,69	0,65	1,44	0,59	0,85
Huddinge						
2009	1,17	0,86	0,31	1,23	0,31	0,92
2015	1,28	0,59	0,69	1,41	0,50	0,91
Jönköping						
1994	0,85	0,81	0,04	0,92	0,59	0,33
1997	1,00	0,46	0,54	1,36	0,44	0,92
2000	1,43	1,14	0,29	1,28	0,36	0,92
2003	0,96	0,69	0,27	1,27	0,63	0,64
2006	1,08	0,92	0,16	1,35	0,57	0,78
2009	1,24	1,15	0,09	1,21	0,85	0,36
2012	1,23	1,06	0,17	1,42	0,35	1,07
2015	1,19	0,98	0,21	1,11	0,86	0,25
2018	1,09	0,76	0,33	1,14	0,43	0,71
Stockholm						
2004/05	1,15	0,95	0,20	1,46	0,57	0,89
2014	1,46	1,04	0,42	1,70	1,40	0,30

Liksom i övriga undersökta skolstadier är ojämlikheten på gymnasiet mestadels större bland flickor än bland pojkar. För pojkar finns dock också indikationer på ojämlikhet – undantag är Jönköping 1994 och 2009 samt Helsingborg 2006. Sett över tid tycks ojämlikheten ha ökat mest i Stockholm och Huddinge. I övriga kommuner går det inte att se några mer systematiska förändringar. Viktigt att notera är att det knappast finns några indikationer på att ojämlikheten skulle ha minskat.

Ser vi utvecklingen för flickor över tid blir bilden inte entydig. I Stockholm tycks ojämlikheten ha minskat, medan den ökat i Haninge och förefaller oförändrad i Huddinge. Den bredare jämförelsen mellan flickor i grupp 1 och 5 i Stockholm tyder dock på att ojämlikheten har ökat, varför resultaten i huvudstaden ska tolkas med försiktighet. I Jönköping och Helsingborg varierar resultaten, men det finns inga tecken på att ojämlikheten bland flickor på gymnasiet skulle ha minskat systematiskt under senare tid.

Referenser

Blomdahl, U. & Elofsson, S. (2007). *Hur många motionerar/idrottare för lite och vilka är dom? En studie av den unga befolkningen i Stockholm, Haninge, Helsingborg, Jönköping och Lidköping*. Stockholm: Stockholms universitet och Stockholms stad.

Blomdahl, U. & Elofsson, S. (2017a). ”Jämställd och jämlik! En studie av hälsa och offentligt resursutnyttjande på fritidsområdet bland barn och ungdomar i Stockholm stad i jämförelse med andra kommuner”. I *Ung livsstil* nr 22. Underlagsrapport. Stockholm: Stockholms universitet, Stockholms stad och forskningsprojektet Ung livsstil.

Blomdahl, U., Elofsson, S., Bergmark, K. & Lengheden, L. (2017b). *Ung livsstil i Malmö: En studie av ungdomar i högstadiet*. Malmö: Stockholms universitet, Malmö stad och forskningsprojektet Ung livsstil.

Blomdahl, U., Elofsson, S., Åkesson, M. & Lengheden, L. (2019a). ”Ökar ojämlikheten i föreningsidrotten?” Publiceras 2019. Stockholms universitet, Malmö stad och forskningsprojektet Ung livsstil.

Blomdahl, U., Elofsson, S., Bergmark, K., Lengheden, L. & Åkesson, M. (2019b). ”Ökar ojämlikheten i föreningsidrotten? En studie om socioekonomisk bakgrund och barns och ungdomars deltagande i idrottsförening”. I *Ung livsstil* nr 24. Malmö: Stockholms universitet, Stockholms stad, Malmö stad och forskningsprojektet Ung livsstil.

Blomdahl, U., Elofsson, S., Åkesson, M. & Lengheden, L. (2019c). ”Deltar de med utländsk bakgrund mindre i föreningsidrotten?” Publiceras 2019. Stockholms universitet, Malmö stad och forskningsprojektet Ung livsstil.

Currie, C., Molcho, M., Boyee, W., Holstein, B., Torsheim, T. & Richter, M. (2008). ”Researching health inequalities in adolescents: The development of the Health Behaviour in School-aged Children (HBSC) Family Affluence Scale”. I *Social Science & Medicine*, vol. 66, nr. 6, s. 1429–1436.

Elofsson, S. & Blomdahl, U. (2012). *Hälsa och livskvalitet hos ungdomar i särskolan: En studie av ungdomar i särskolan i Stockholm, Haninge, Jönköping och Tyresö i jämförelse med ungdomar som inte går i särskolan*. Stockholm: Stockholms universitet och Stockholms stad.

Larsson, B. (2008). *Ungdomar och idrotten: Tonåringars idrottande i fyra skilda miljöer*. Doktorsavhandling. Stockholm: Stockholms universitet.

Nilsson, P. (1998). *Fritid i skilda världar: En undersökning om ungdomar och fritid i ett nationellt och kontextuellt perspektiv*. Stockholm: Ungdomsstyrelsen.

Trygged, S. & Elofsson, S. (2018). *Skolerfarenheter och självskattad hälsa bland elever i särskolan*. FoU-rapport. Gävle: Gävle University Press.

Tåhlin, M. (1985). *Fritid i välfärden: Svenska folkets fritids-och kulturvanor*. Stockholm: RSFHs förlag.

Tåhlin, M. (1987). *Arbetets värde och kostnader: En studie av lönearbetets värde konsekvenser för individen*. Doktorsavhandling. Stockholm: Stockholms universitet.

Weber, M. (1983). *Ekonomi och samhälle: Förståelsesociologins grunder*. Uppsala: Argos förlag.